

Norra Skolan

Åk 3c

Ht. 1940 - Vt. 1941

Klassen: Lars, Lennart C, Sten Harald, Bernt, Frank, Lennart B, Karl Axel, Agne, Rune, Villard, Magnus, Göran Ingvar, Lennart J, Börje, Stig, Reidar, Roy, Sven Axel, Sven, Tage, Barbro Al, Barbro An, Elsa, Viola, Elvy, Gunvor, Ingrid, Ulla, Mary, Birgit, Marianne, Maj, Sandra och Sonja

*Minnen från skoltiden och åren 1940-1941 och om vad
som hände sedan*

Av Isabelle Kingstam
SP3SP

Birger Sjöbergsgymnasiet 2011

Under åren 1940-41 var andra världskriget i full gång och påverkade hela världen, till och med klass 3 c på Norra Skolan i Vänersborg. Här är några ord från de elever i klassen som jag har kommit i kontakt med, deras minnen och vad de arbetat med sedan de gick i klassen.

Roy Sjöö och jag hade mycket roligt ihop. Sedan skolan har jag arbetat på televerket.

- Stig Petterson

Gick bara i klassen ett år. Minns från denna tid är den kalla vintern och kriget. Jag har i vuxen ålder arbetat på televerket i 40 år.

- Bernt Karlsson

Det var vansinnigt kallt denna vinter och min granne stickade vantar och snoppskydd till de svenska soldaterna. Vi åkte mycket spark och lekte i snön minns jag. Sedan dess jag arbetat med att översätta filmer.

- Barbro Karnevi (tid. Andersson)

Gick bara något år på Norra skolan. Minns dock att en prästdotter i klassen. Och även mörklägningen av fönster och den otroligt kalla vintern och att vi åkte skidor för att hålla oss varma.

- Sten Harald Lundahl

En bra skola där alla var kompisar och hade roligt ihop. Jag umgicks en del med Sonja Sylvén. Sedan dess har jag arbetat i kyrkan med barngrupper.

- Ingrid Fogelström (tid. Persson)

På vintern tog jag sparken till skolan och på sommaren umgicks jag med bl a Lennart Beims och Lennart Johansson, vars mamma sålde glass på torget. Ibland fick vi glass. Jag har sedan skoltiden arbetat som typograf på Ttela i 50 år.

- Villard Hallberg

. Vi flickor i klassen blev hembjudna till Fröken Malm. Vi tyckte mycket om henne. Alla flickor i klassen var bra vänner men jag var mycket med Ulla Swarén och även Gunvor Mattsson.

- Elvy Lundberg (tid. Johansson)

Vi hade en fantastiskt trevligt och rolig fröken, Fröken Malm och även klassen var trevlig. På denna tid låg norra skolan vid fängelset. Sedan dess har jag arbetat på försäkringsbolag och varit delägare i min mans ICA-butik.

- Birgit Hellström (tid. Svensson)

Jag minns egentligen inte så mycket om mina klasskamrater. Men Astrid Malm kommer jag ihåg som den bästa läraren jag hade under min skoltid. På den tiden fotograferades inte klasserna mer än någon enstaka gång. Det är ju lättare att minnas ansikten när det finns ett klasskort, som det turligt nog finns här. Efter trean splittrades även denna klass eftersom Södra skolan tillkom och invigdes och många av eleverna flyttade över till denna. Ett tiotal elever i klassen sökte till läroverket resp. flickskolan efter fjärde klass.

- Sonja Kingstam (tid. Sylvén)

Jag minns att jag var hemma hos min klasskamrat Sonja Sylvén. Hennes pappa var polis och det var väldigt spännande. Min pappa var menig och jag var alltid orolig när han var ute i tjänst. Jag har sedan skoltiden arbetat på Näl, på posten och varit hemmafru.

- Gunvor Pettersson
(tid. Matsson)

Jag och Elvy Johansson hängde ihop. Vi älskade Fröken Malm. Hon var modern, rolig och söt. När hon slutade fick vi en vikarie som vi kallade kamsusen för att han kammade sig så ofta. Av kriget minns jag att vi var tvungna att mörklägga och ha speciella ficklampor som inte gav mer ljus en nödvändigt. Matransoneringen med matkuponger satte även igång. Mammor bytte kuponger med varandra.

- Ulla Swarén

Norra skolan var en fin, varm, skola med en riktig skolgård till skillnad från småskolan. Det var en fruktansvärd kall vinter 1940 och man frös ständigt. Sedan skoltiden har jag bl. a arbetat med reklam på Svenska Dagbladet.

- Barbro Lindeberg (tid.
Alenius)

Jag minns vår trevliga lärare, fröken Malm. Jag lekte mycket med Elsa, en flicka i klassen. Jag minns även att jag ville cykla till skolan men det var bara dem som bodde längre bort än järnvägen som fick det för det fanns inte plats för alla cyklar. Sedan dess har jag arbetat inom både vården, handel och som lokalvårdare.

- Viola Johansson (tid. Hjörn)

Minnena från denna tid är att de jag lekte med var Birgit och Tyra och att det brann i närheten av där jag bodde. Sedan dess har jag arbetat på länsstyrelsen och sedan på lasarettet.

- Mary Forsberg (tid.
Svensson)

Svenska skolan – Historik

Från början var de främst kyrkan som skötte undervisningen i Sverige. På 1500- och 1600-talet hamnade skolan istället under statens ansvar och år 1842 blev skolplikt i Sverige. Innan dess så hade skolgång bara varit de mest privilegierade. Efter införandet av obligatorisk skola gick eleverna först sex år i folkskola och senare infördes en sjuårig folkskola.

Efter mellan fyra och sex år i folkskolan började många elever på läroverket istället. Svenska skolsystemet bestod av ett slags parallellsystem där folkskolan var kommunal medan läroverken var statliga. Läroverket var indelat i realskola och gymnasium. Först gick man i realskolan i mellan 3-6 år och kunde sedan ta en realskoleexamen och välja att fortsätta på gymnasiet. På gymnasiet fick eleverna välja mellan bland annat latinlinjen och reallinjen. De som klarade de skriftliga och muntliga proven som gymnasiet avslutades med fick en studentexamen. För flickor dröjde det ända fram till 1905 innan de fick börja studera på läroverket, och till 1920 innan de fick börja gymnasiet. Ett alternativ till läroverket var att elever kunde välja att istället studera på olika yrkesskolor.

I och med en reform 1927 blev svenska skolan mer enhetlig. Man ville komma bort från parallellsystemet pga. det var ojämn fördelning av elever i läroverken och folkskolan. I och med den reformen kunde folkskolor bygga på med realskolor och de blev mer sammansvetsade.

Vid införandet av den nioåriga grundskola som finns idag infördes 1962 så försvann detta parallellsystem helt och hållet. År 1971 infördes en gemensam gymnasieskola för utbildningen efter grundskolan.

Källor:

Muntliga källor: Elever från klass 3 c – Intervjuer

Skriftliga källor: Kommunarkivet Vänersborgs Stad, Skolornas arkiv, Dagbok med examenskatalog 1940-1941, D 4a: 24

Sveriges släktforskarförbunds CD: Sveriges befolkning 1970,1980,1990 samt Sveriges dödbok 1901-2009

Skolverket, *En skola för alla – om det svenska skolsystemet*, s. 35-37, Liber distribution, Stockholm

Internet: Nationalencyklopedin, <http://www.ne.se/enkel/skola>
www.birthday.se

Foto: Lånat av Sonja Kingstam